

สรุปข่าวประจำในวันที่ ๑๕ เม.ย. ๖๓

ข่าวส่งห้องอธิบดี รองอธิบดีกรมป่าไม้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- คอแล่มน์ ส่ง...ตำรวจ: จิตสำนึกร่วมกัน (ไทยรัฐ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ หน้า ๖)
- ไฟป่าเหนือโซน เหตุ'คน-ขอนแก่น' ไล่จับ-ดับยาก (มติชน ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ หน้า ๑,๕)
- คอแล่มน์ ข่าวรอบอาณาจักร: ตรวจโรงงานทำไม้พบไม้สักเพียบ (ไทยรัฐ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ หน้า ๑๑)
- หนองบัวลำภูเห็นยักษ์ถล่ม 'โคราช-สองแคว' พายุซัด (มติชน ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ หน้า ๑,๙)
- คอแล่มน์ สมรู้ร่วมคิด: คน กฎหมาย และไฟป่า (กรุงเทพธุรกิจ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ หน้า ๑๙)

จิตสำเนาร่วมกัน

การกฟิจิตไฟป่าอาจต้องใช้เวลาและความร่วมมือจากทุกฝ่าย

แค่ นายธัญญา เนติธรรมกุล อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และ นายอรรถพล เจริญชันษา อธิบดีกรมป่าไม้ ระดมสรรพกำลังเจ้าหน้าที่ของทั้ง 2 หน่วย ไม่น่าจะสัมฤทธิ์ผลตามความคาดหวังของชาวชุมชนคนภาคเหนือ

ศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน (ส่วนหน้า) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการประชุมหารือความคืบหน้ากันทุกวันร่วมกับคณะทำงานศูนย์บัญชาการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก เน้นย้ำแนวทางการปฏิบัติ "ให้ทำมากกว่าพูด" และหยุดโต้ตอบในโลกโซเชียลในลักษณะที่มีผลกระทบต่อหน่วย

สำคัญที่สุดคือ แสวงหาความร่วมมือควบคู่กับทำความเข้าใจกับชาวบ้านในพื้นที่

ประชาสัมพันธ์ความจำเป็นที่ต้องบังคับใช้กฎหมายแก่

ผู้กระทำความผิด "เผาป่า" ที่มีตำรวจภูธรภาค 5 และตำรวจภูธรภาค 6 ทำสำนวนการสืบสวนสอบสวนแจ้งความดำเนินคดีทุกคดีอย่างเร่งด่วนเพื่อให้เป็นแบบอย่าง

ชาวบ้านบางคนจะเกิดความเกรงกลัวไม่กล้า "เผาป่า" อีก

ไม่ใช่ต่างหน่วยต่างทำจนการแก้ปัญหาจะไม่สามารถบูรณาการให้เป็นรูปธรรมชัดเจน

อย่าทิ้ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับ กรมป่าไม้ เป็นเพียง "หนึ่งหน้าไฟ" รุกไล่โคดเคี้ยว

ดังนั้น กระทรวงมหาดไทย องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น กองทัพอากาศที่ 3 กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 5 กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 6 กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนอาสาสมัคร ประชาชนจิตอาสา และชาวชุมชน ต้องมาร่วมมือร่วมใจกันสนับสนุน "ภารกิจพิทักษ์ผืนป่า"

ปลูกจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายเป็น ขุมกำลังสำคัญ ในการป้องกันและดับไฟป่า

หมดเวลาโยนไฟให้หน่วยได้รับผิดชอบเพียงลำพัง.

ไฟป่าเหนือโซน เหตุ'คน-ขอนแก่น' ไล่จับ-ดับยาก

อ่าน
รายละเอียด
น.5

แมที่ผ่านมามีคำสั่งลงมาจากหน่วย
เห็นว่า จุดความร้อน หรือ Hotspot
ต้องหมดภายใน 7 วัน แต่ทราบได้แต่ไฟยังคง
คุกรุ่นรอวันปะทุอยู่ในผืนป่าที่เคยได้ชื่อว่า
อุดมสมบูรณ์ที่สุดในภาคเหนือ เชื่อว่าประกาย
ไฟจะยังคงลุกไหม้ต่อไป จนกว่า “ฝน” จะ
เทลงมา

ปีนี้ไฟป่าในพื้นที่ยังคงลุกโชน ยิ่งโดย
เฉพาะในช่วงกลางดึกที่ผู้คนและเจ้าหน้าที่
บางส่วนหลับตาลงจากความเหนื่อยล้า ในการ
ออกทำแนวกันไฟและช่วยกันดับไฟมาตลอด
ทั้งวัน ทำให้จึงเป็นเช่นนั้น..

ทั้งที่มีการวางมาตรการเชิงรุกและรับ
ปรับเปลี่ยนทุกวัน เพื่อไล่ให้ทัน “คนเผา” การ
ระดมสรรพกำลังทั้งกำลังเจ้าหน้าที่เสือไฟ
เหยี่ยวไฟ ทหาร ตำรวจ ประชาคมจากทุก
ภาคส่วน รวมทั้งชาวบ้านที่มีน้ำออกมาร่วมแรง
กันเยาะ แต่ก็เกิดความสูญเสียจากไฟคลอก
ไปแล้วหลายราย

เสียงเฮลิคอปเตอร์บินมาตักน้ำและนำ
ไปทิ้งในจุดที่ไฟลุกลามในหุบเขาและที่สูงชัน
บนยอดเขาสูง วันแล้ววันเล่า แต่สถานการณ์
กลับไม่ดีขึ้น บางวันจุดความร้อนพุ่งสูงเหยียบ
เกือบหลักพัน แต่บางวันก็ลดลงมาแต่ที่หลัก
สิบ และพร้อมที่จะพุ่งไปหลักร้อยในวันรุ่งขึ้น
จะบอกว่าเป็นเพราะคำสั่ง “ปิดป่า” ทุกแห่ง
เพิ่มกำลังลาดตระเวนอย่างหนักทั้งกลางวัน
กลางคืนมีส่วนช่วยก็ไม่มาก

เพราะสถานการณ์นี้เกิดหนักมากในผืน
ป่าที่ได้ชื่อว่า ป่าอนุรักษ์ ป่าสงวนแห่งชาติ
ในเขตอุทยานแห่งชาติ และในป่าที่ได้รับการ
ผ่อนผันที่ดินทำกินชั่วคราวให้กับชาวบ้าน ใคร
กันที่เข้าถึงพื้นที่เหล่านี้ได้..การนำภาพถ่าย
ดาวเทียมแจ้งพิกัดจุดความร้อน บวกกับ
ภาพถ่ายทางอากาศจากทีมโดรนจิตอาสา จะ
ช่วยให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ง่ายขึ้น ในการ

ไฟป่าเหนือโซน เหตุ'คน-ขอนแก่น' ไล่จับ-ดับยาก

เดินเท้าเข้าดับไฟพื้นที่ และส่งเฮลิคอปเตอร์
เข้าช่วยในจุดเสี่ยง

แต่ก็เกิดความขัดแย้งเล็กๆ ประหนึ่งไฟ
ลามร้อน ขึ้นมาในกลุ่มเจ้าหน้าที่บางส่วน ที่ไม่
อยากเห็นภาพไฟป่าที่ถูกไล่เป็นแนวยาวตาม
ยอดดอยสำคัญเผยแพร่ออกไปสู่สาธารณะ
รวมไปถึงภาพการบริจาคอาหาร เครื่องดื่ม
กำลัง เครื่องมือช่วยดับไฟให้กับเจ้าหน้าที่ ก็
ไม่ควรมี..แม้ภายหลังจะทำความเข้าใจกันแล้ว
แต่..ความเป็นหนึ่งก็หมดไปนับจากนั้น

ตามมาด้วยความ “หัวหมอ” ของชาว
บ้านที่ถูกจับกุม บางรายอ้างว่า เป็นการเผา

ชนเพราะไฟป่ากำลังลุกลามเข้ามาใน
สวนลั่นจีของตน มี “ทนาย” หน้าหอ มา
ช่วยเถียงและแก้ต่างให้ทุกกระบวนการ บาง
รายบอกไม่ได้ตั้งใจ ไม่รู้ว่าห้ามเผา ลงมือจุดไฟ
เพราะความสนุก ฯลฯ

เห็นที่ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ จะสู้
ไม้ขีด ไฟแช็ก และขดยากันยุ่ง ซึ่งเป็นภูมิปัญญา
แบบไทยๆ ไม่ได้ “ไฟป่า” จึงยังคงลุกลามไป
ทุกม่อนดอยของจังหวัดเชียงใหม่จนถึงทุกวันนี้

คำว่า ธรรมชาติ จะเยียวยาตนเอง คงจริง
เพราะปัญหาไฟป่าทุกแห่ง รอ “ฝน” เท่านั้น ที่
จะมาช่วยได้

อย่างไรก็ตาม เวลานี้ ไฟป่าที่ลุกไหม้พื้นที่ป่าภาคเหนือ ลดลงไปกว่าครึ่งแล้วจุดความร้อนหรือ ฮอตสปอต ลดลงจากเดิม มากกว่า 50% ล่าสุด เวลา 08.00 น.วันที่ 13 เมษายน เหลือจุดความร้อนในเขตป่าทุกป่า เพียง 392 จุดเท่านั้น แต่ปริมาณจุดความร้อนที่ยังมีอยู่ ทำให้เจ้าหน้าที่ทั้งไฟป่า เลือไฟ เหยี่ยวไฟ รวมถึงจิตอาสาดับไฟป่าทุกคน ยังต้องทำงานหนักกันต่อไป

พล.ต.ต.พิเชษฐ จิระนันต์สิน ผบก.ภ.จ. เชียงใหม่ ให้ข้อมูลคดีเผาป่า ว่า มีสำนวนคดีจำนวน 1,040 คดี เป็นยอดจุดความร้อนที่เจ้าหน้าที่ป่าไม้และอุทยานฯจะไปลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องมาวิเคราะห์และแยกว่าเกิดจากคนเผา จากธรรมชาติ หรือลามมาจากคนเผา ก่อนจะมอบให้ชุดสืบสวนลงพื้นที่สอบปากคำพยาน หากพบว่า เป็นพื้นที่ทับซ้อนของประชาชนทำกินก็จะเรียกสอบเจ้าของที่ดินในฐานะผู้ต้องสงสัยว่าปล่อยไฟไหม้ป่าได้อย่างไร สอบปากคำกำนันผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนบ้าน แล้วเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้สรุปว่ามีผู้ต้องหาที่ร้ายแน่

“เราไม่ต้องการเหวี่ยงแห หรือไปกล่าวโทษชาวบ้านโดยเขาไม่มีโอกาสชี้แจง จะทำงานลำบาก เพราะต่อไปจะมีปัญหาได้ในพื้นที่ เพราะอนาคตเราก็ต้องอาศัยชาวบ้านให้ช่วยกันรักษาพื้นที่ป่า” ผบก.ภ.จ.เชียงใหม่ แจ้งถึงการดำเนินคดีไฟป่า

ด้าน ชีวะภาพ ชีวะธรรม ผู้อำนวยการสำนักป้องกันรักษาป่า และควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) บอกว่า สาเหตุการเกิดไฟไหม้ป่าเกือบทั้งหมดเกิดจากคนจุดโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นการจุดเพื่อเผาทำลายเศษซากวัชพืชเพื่อเตรียมการสำหรับเพาะปลูกช่วงฤดูฝน เผาเพื่อล่าสัตว์ หรือแม้กระทั่งการเผาเพราะต้องการกลิ่นแก๊สเจ้าหน้าที่ เพราะเคยถูกเจ้าหน้าที่จับกุม

“ปริมาณการเกิดไฟป่าในปีนี้อยู่กับปีที่ผ่านมา ยังไม่สามารถบอกได้แน่ชัดว่า ปีนี้มีความรุนแรงมากกว่า แต่ต้องพูดกันแต่ละพื้นที่ที่พื้นที่ไป นอกจากนี้ปริมาณจุดความร้อนกับปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก ทั้งพีเอ็ม 10 และ พีเอ็ม 2.5 แม้จะเกี่ยวข้องกันบางส่วน แต่ก็ไม่ใช่ทั้งหมด เพราะปริมาณพีเอ็ม 2.5 ที่เกิดขึ้นในเวลานี้ของบางจุด เป็นเหตุมาจากการเผาไหม้จากประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีกระแสลมเป็นตัวพัด

พามา เช่น พื้นที่ อ.แม่สาย จ.เชียงราย พื้นที่ อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ เป็นต้น” ผอ.สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้ แจกแจง

สำหรับพื้นที่ดอยสุเทพ ที่ปีนี้จะถูกไฟไหม้หนักกว่าพื้นที่อื่นๆ ในภาคเหนือ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา สาเหตุหลักๆ มาจากการจุดของชาวบ้าน ประกอบกับภายในพื้นที่ป่าดอยสุเทพเอง ที่ 2-3 ปี ก่อนหน้านั้น ไม่ได้เกิดไฟป่ารุนแรง บ่อยครั้งเท่ากับปีนี้ ทำให้ในพื้นที่มีการสะสมของปริมาณเชื้อเพลิงมากกว่าทุกปี และทุกพื้นที่ เมื่อเกิดการจุด จึงลุกลามได้ง่ายและรวดเร็ว

สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไฟป่าบนดอยสุเทพดับยาก เป็นเพราะ หลังจากไม่พบหรือพบไฟป่าแบบไม่มากนัก มา 2-3 ปี นอกจากเชื้อเพลิงพวกเศษซากใบไม้มีจำนวนมากแล้ว สิ่งหนึ่งที่พบจำนวนมากที่เป็นเหตุสำคัญให้ดับไฟยากก็คือ บนดอยสุเทพ มีปริมาณของ “ขอน” จำนวนมาก “ขอน” ก็คือไม้ที่ยืนต้นตายเอง ไม้พวกนี้ ติดไฟง่าย และเมื่อติดไฟไฟจะลามตั้งแต่โคนไปถึงปลาย แล้วจะโค่นล้มลงมาเอง เมื่อโค่นล้ม บางต้นมันก็จะกลิ้งลงมาจากเขา หรือกลิ้งออกมาจาก “แนวดำ” หรือ แนวที่ไฟไหม้อยู่เดิม กลายเป็นเชื้อเพลิงที่จะลามไปยังพื้นที่อื่นๆ ได้อีก

ที่สำคัญคือการดับไฟขอน นั้นไม่เหมือนกับการดับไฟทั่วๆ ไปที่เราใช้ไม้ดับได้ แต่ไฟขอนนี้ต้องใช้น้ำดับอย่างเดียวเลย ซึ่งหลายๆ จุดนั้นเราขนน้ำเข้าไปลำบากมาก เพราะอยู่ไกล รถเข้าไปไม่ถึงเจ้าหน้าที่ต้องเดินเท้าเข้าไป

“หลายๆ จุดที่เป็นจุดไฟขนาดใหญ่ และลุกลามออกไปเรื่อยๆ เจ้าหน้าที่จะใช้วิธีที่เรียกว่า “การจุดได้” หรือ จุดไฟกองเล็กๆ เพื่อให้วิ่งเข้าหาไฟกองใหญ่ ซึ่งเมื่อไฟกองเล็กๆ เข้าชนไฟกองใหญ่ จะทำให้ไฟดับลงได้ แต่วิธีนี้ไม่สามารถใช้กับไฟที่ติดขอน ได้เลย ซึ่งบนดอยสุเทพนั้นพบว่า มีไฟลักษณะที่ติดมาจากขอนจำนวนเยอะมาก การดับจึงค่อนข้างยากกว่าพื้นที่อื่นๆ และต้องใช้เวลา แม้ว่าเวลานี้ เจ้าหน้าที่สามารถดับไฟบนดอยสุเทพได้แล้วทั้ง 100% แต่ยังจัดชุดเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมง” ผอ.สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า อธิบายถึงที่มาที่ไปของไฟป่าภาคเหนือ

ข่าวรอบอาณาจักร

● ตรวจโรงงานทำไม้พบไม้สักเพียบ

แพร่-สายวันที่ 12 เม.ย. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3 สาขาแพร่ โดยชุดปฏิบัติการพิเศษป่าไม้ สบป.ที่ 3 สาขาแพร่ สนธิกำลังหลายหน่วยตรวจสอบ โรงงานแปรรูปไม้หลังบ้านเลขที่ 27 หมู่ 14 ที่ตั้งที่บ้านสวนป่าแม่สรอย ต.แม่พุง อ.วังชิ้น พบไม้สักท่อน 21 ท่อน และไม้สักแปรรูปอีก 87 แผ่น โดยมีการนำใบไม้แห้งมาปกคลุมอำพรางไว้ได้บันทึกที่เกิดเหตุเป็นหลักฐาน และปิดของกลาง มอเตอร์ไฟฟ้าขนาด 3 แรงม้า เครื่องสายพานมูเล่พร้อมเพลาลูก ในเลื่อยวงเดือน 2 ใบ ลูกกลิ้ง 2 อัน และพลั่ว 1 อัน โดยนำของกลางมอบให้หน่วยพร.15 (แม่สรอย) ดำเนินการตามระเบียบ ก่อนให้ ตร.สภ. วังชิ้นหาตัวคนผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย.

หนองบัวลูกเห็บยักษ์ถล่ม 'โคราช-สองแคว' พายุซัด

ผู้ว่าเชียงใหม่ชี้พื้นที่ดำเนินคดีมีอุปสรรคภายใน 24 ชั่วโมง (อ่านต่อหน้า 9)

ต่อจากหน้า 1

ลูกเห็บยักษ์

มท.3 แจงคุมไฟฟ้าเหนือ

เมื่อวันที่ 13 เมษายน พล.ต.ฉัตรชัย ชัยยะคำ แม่ทัพภาคที่ 3 เปิดเผยถึงสถานการณ์ไฟฟ้าและหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ว่า ปัจจุบันการบริหารดับไฟฟ้า ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเป็นซีโอโอ เป็นเจ้าเมืองบริหารภาพรวม วันนี้ จ.เชียงใหม่ สถานการณ์ดีขึ้นจนบางจุดอาจจะมีไฟฟ้าดับบ้าง เจ้าหน้าที่ก็พยายามเข้าไปดับไฟ วันนี้ พล.ต.อ.อิทธิเดช สมพงษ์ ผู้บัญชาการทหารบก (ผบ.ทบ.) ส่งอากาศยาน ส่งกำลังพลที่ทำงานในพื้นที่ มีการทำงานในเชิงบูรณาการ ผู้ว่าราชการเป็นผู้รับผิดชอบในพื้นที่หลัก การเข้าไปทำงาน เจ้าหน้าที่หลักคือเจ้าหน้าที่อุทยานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ส่วนทหารจากกองทัพบกที่ 3 ได้ส่งหน่วยขึ้นตรงที่อยู่ในพื้นที่เข้าไปช่วยเหลือเสริม เช่น ทหารพราน ทหารพัฒนา ชุดมวลชน เพื่อทำงานร่วมกับ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อาสาสมัคร และจิตอาสาพระราชทาน โดยทำงานด้วยกัน พร้อมทั้งสื่อสารทำความเข้าใจกับชาวบ้านในพื้นที่ และเดินเท้าขึ้นไปดับไฟ หากเป็นพื้นที่สูง ส่งอากาศยานขึ้นไปช่วยดับอีกหนึ่งทาง มีเฮลิคอปเตอร์หลายลำที่จากกองทัพบกและกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) จากกระทรวงมหาดไทย (มท.) จะบินตักน้ำขึ้นไปทิ้งน้ำเป็นจุดๆ ส่วนกองทัพอากาศจะบินโปรยน้ำ ขณะที่พื้นที่ราบ อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จ.นครสวรรค์ กำลังส่งคนเข้าไปดับ

"เหตุไฟไหม้ที่ผ่านมา เกิดขึ้นจากคนหาของป่าและเพาะปลูก เพราะภาคเหนือจะมีคนอาศัยอยู่ในพื้นที่สูงค่อนข้างเยอะ เมื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกก็มีการเผาเพื่อเตรียมพื้นที่ แต่บางครั้งก็ควบคุมไฟไม่ได้ จึงดับไม่ทัน จึงเกิดไฟไหม้ลุกลามไปทั่ว อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ภาคเหนือสามารถคุมความร้อนได้ถึง 80-90% แต่ที่ยังคุมไม่ได้คือควันไฟจากประเทศเพื่อนบ้าน หรือบางที่เป็นพื้นที่จากชนกลุ่ม

น้อย ตรงข้าม จ.ตาก จ.แม่ฮ่องสอน และฝั่งทาจิกีเหล็ก อ.แม่สาย จ.เชียงราย ที่ผ่านมาทำความเข้าใจกันไปหลายระดับแล้ว แต่บางพื้นที่ที่ต้องเข้าใจสภาพว่าไม่สามารถเข้าไปได้" แม่ทัพภาคที่ 3 กล่าว

เชียงใหม่ยังไหม้จุดเดิม

ที่ จ.เชียงใหม่ นายเจริญฤทธิ์ สงวนสัตย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ และนายคมสัน สุวรรณอัมพา รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ร่วมประชุมกับคณะทำงานศูนย์บัญชาการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) จ.เชียงใหม่ เพื่อติดตามและเร่งแก้ไขไฟป่าอย่างใกล้ชิด วันนี้ตรวจพบจุดความร้อน หรือจุดติดไฟขึ้นใน จ.เชียงใหม่ 108 จุด ในพื้นที่ 12 อำเภอ 24 ตำบล เป็นพื้นที่เกษตรในเขตป่าอนุรักษ์ 9 จุด และลุกลามจากจุดเดิมรอบป่าวันที่ 12 เมษายน 18 จุด โดยเฉพาะที่ อ.เชียงดาว จุดความร้อนมากเป็นอันดับ 2 ของจังหวัด 19 จุด เป็นจุดเดิมที่ลุกลามจากเมื่อวันที่ 12 เมษายน ถึง 8 จุด ฝ่ายปกครองอำเภอเชียงดาวประสานขอเฮลิคอปเตอร์จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขึ้นบินโปรยน้ำดับไฟต่อเนื่องกันเป็นวันที่ 4 วัน นี้ดำเนินการในพื้นที่ ต.แม่ทะ มียู 2 จุด และลุกลามเข้าไปใกล้บริเวณถ้ำหลวงเชียงดาวเป็นพื้นที่เขาสูงชันและมีเหวลึก และพื้นที่บางจุดเป็นพื้นที่เชื่อมต่อระหว่าง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ กับ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน ต้องใช้เวลาเดินเท้าเข้าไปดับประมาณ 3-4 ชั่วโมง

เร่งจับคนเผา-ประเมินจุดใหม่

นายเจริญฤทธิ์กล่าวว่า ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเฉียบขาด โดยให้ทุกอำเภอ เมื่อเกิดจุดติดไฟจุดไหน ให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ นายอำเภอและตำรวจ เข้าไปพิสูจน์ทราบในที่เกิดเหตุโดยด่วนทางศูนย์บัญชาการจะได้คัดเลือกจุดจุดติดไฟที่มีความชัดเจนในจุดต้องสงสัยส่งไปให้ยังอำเภอ และทางอำเภอต้องถือเอาจุดที่จังหวัดชี้เป้า เร่งเข้าไปแจ้งความดำเนินคดีภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากนั้นให้เข้าไปพิสูจน์ทราบในพื้นที่แล้วให้ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจเชิญตัวเจ้าของพื้นที่นั้นหรือพื้นที่ใกล้เคียง ถือว่าเป็นผู้ต้องสงสัยมาสอบปากคำทันที และต้องรายงานความคืบหน้าต่อศูนย์บัญชาการ

จังหวัดให้ทราบ

"กระบวนการทั้งหมดต้องทำให้เสร็จภายใน 3 วันเท่านั้น ไม่ควรมีการชี้แจงว่าอยู่ระหว่างการรวบรวมพยานหลักฐาน เพราะมีการสั่งการชัดเจน

แล้ว ขณะเดียวกัน 5 อำเภอที่มีจุดติดไฟติดเกิดขั้นสูงสุด ให้ประเมินจุดที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในวันต่อไป มาอำเภอละ 10 จุด เพื่อเป็นการคาดการณ์และวางแผนการปฏิบัติงานล่วงหน้า จะได้เป็นข้อมูลประกอบการติดตามจุดที่เกิดซ้ำหากด้วย" นายเจริญฤทธิ์กล่าว

บุพมเอกขเรย์เผาซ้ำซาก

นายคมสันกล่าวว่า จากการประเมินสถานการณ์พบว่าการเกิดจุดความร้อนเกิดจากการลุกลามจากจุดเดิมเป็นส่วนมาก ดังนั้นการปฏิบัติงานของภาคพื้นต้องสำรวจและสังเกตการณ์ในพื้นที่ที่เกิดการไหม้ซ้ำซากอย่างต่อเนื่อง โดยให้ดับไฟต่อที่ไหม้ให้สนิท ก่อนถอนกำลังออกมา เพื่อไม่ให้เกิดกลุ่มควันและป้องกันการเกิดไฟป่าในพื้นที่ที่ชุ่มชื้นมาก หากอำเภอใดไม่สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้ให้ประสานการสนับสนุนในด้านต่างๆ กรณีเป็นพื้นที่เขาสูงชัน วันนั้นเฮลิคอปเตอร์ KA-32 ของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ปฏิบัติการกิจขึ้นบินโปรยน้ำดับไฟที่ อ.แม่แตง และเฮลิคอปเตอร์ MI-17 ของกองทัพบก บินโปรยน้ำดับไฟที่ อ.แม่แจ่ม ทั้งสองอำเภอเป็นหน้าผาสูงและเหวลึก กำลังภาคพื้นไม่สามารถเข้าไปยังพื้นที่ได้ จึงเกิดการลุกลามมาจากเมื่อวาน เพื่อให้ไฟดับสนิทไม่เกิดการปะทุขึ้นมาอีก สำหรับสถิติของการแจ้งความดำเนินคดีที่ผ่านมา ดำเนินการไปแล้ว 1,040 คดี ช่วงสายวันที่ 13 เมษายน ทางตำรวจภูธรภาค 5 จะนำสำนวนคดีที่เกี่ยวข้องไปฟ้องทุกคดีมาหรือและวางแผนแนวทางการปฏิบัติ เตรียมพร้อมนำกำลังบุพมเอกขเรย์พื้นที่เผาซ้ำซาก เพื่อนำสู่การดำเนินคดีอย่างเร่งด่วนต่อไป

เมืองลำปางค่าฝุ่นยังสูง

ที่ จ.ลำปาง ผู้สื่อข่าวรายงานสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศในวันที่ 13 เมษายน พบค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน หรือ PM2.5 สูงขึ้นกว่าวันก่อนหน้า โดยเช้าวันนี้สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบอัตโนมัติของกรมควบคุมมลพิษที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ อ.เมือง และ อ.แม่เงา จ.ลำปาง รายงานค่าอยู่ระหว่าง 68-77 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร คุณภาพอากาศอยู่ในระดับสีส้ม เกินค่ามาตรฐานในทุกสถานีตรวจวัด พบค่าวัดได้สูงสุดใน จ.ลำปาง ที่ ต.พระบาท อ.เมือง จ.ลำปาง เขตตัวเมือง 77 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร รองลงมาที่ ต.สบป่าด อ.แม่เงา จ.ลำปาง 71 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร โดย

นายชัยวัชร คุ้มวร หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดลำปาง ในฐานะเลขานุการศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอกควันจังหวัดลำปาง ได้รายงานจุดความร้อนหรือจุดยอดดงต่อตัว ตามรายงานการภาพถ่ายดาวเทียมจากจิสต้า พบจุดความร้อนทั่วประเทศ 531 จุด อยู่ใน จ.ลำปาง 5 จุด เป็นเขตป่าทั้งหมดกระจายใน 3 อำเภอ นับเป็นจำนวนลดลงมาจากในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา

สั่งชะระดมดับไฟเขาแหลม

ที่ จ.กาญจนบุรี นายปรกรณ์ กรณวลี นายอำเภอสังขละบุรี ได้รับแจ้งจาก น.ท.ชัยรัตน์ พูลพันธ์ ผบ.สถานีรายงานกาญจนบุรี ของกองทัพอากาศบริเวณบ้านเรดาร์ หมู่ที่ 4 ต.ปรางค์เพลิง อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี ภายในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลมว่าเกิดไฟป่าลุกลามขึ้นตามแนวถนน บริเวณโรงสูบน้ำโรงที่ 4 จนถึงบริเวณแนวรั้วรอบสถานีเจ้าหน้าที่ทหารประจำสถานี พยายามใช้น้ำฉีดสกัดเพื่อป้องกันไม่ให้ไฟเข้ามาใกล้ แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่มีเพียงพอ จึงจำเป็นต้องขอสนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่หน่วยอื่นมาร่วมดับไฟป่า

นายปรกรณ์ กรณวลี นายอำเภอสังขละบุรี จึงได้ประสาน นายเทวินทร์ มีทรัพย์ หัวหน้าอุทยานแห่งชาติเขาแหลม พร้อมส่งเจ้าหน้าที่ อส.จากกองร้อยอาสาสมัครรักษาดินแดน อ.สังขละบุรี และจิตอาสาสังขละบุรี สมทบกับเจ้าหน้าที่ อช.เขาแหลมกว่า 30 คน เดินทางด้วยรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อขึ้นไปช่วยดับไฟป่า เมื่อกำลังเจ้าหน้าที่และจิตอาสาทั้งหมดเดินทางขึ้นไปถึงสถานีสูบน้ำที่ 4 อยู่ห่างจากถนนทางหลวงแผ่นดิน 323 สังขละบุรี-ทองผาภูมิ ประมาณ 9 กม.บนความสูงประมาณ 1,250 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง พบไฟกำลังลุกลามบริเวณข้างทางขึ้นสถานีฯ จึงได้ช่วยกันใช้น้ำและไม้กวาดดับไฟพร้อมทำแนวกันไฟ โดยเฉพาะในแนวท่อน้ำประปา ของสถานีเป็นท่อพีวีซี กำลังถูกไฟไหม้ทำลาย ใช้เวลากว่า 2 ชม.จึงสามารถดับไฟที่ลุกลามได้สำเร็จ ต่อมาเจ้าหน้าที่และจิตอาสาจึงได้ช่วยกันทำแนวกันไฟ โดยใช้ลำห้วยธรรมชาติบนยอดเขาที่น้ำแห้งมาเป็นแนวกันไฟที่มีความกว้างกว่า 3 เมตรยาวตลอดลำห้วยเพื่อเป็นแนวป้องกันไฟป่าอีกครั้ง

ท่อประปา-สายไฟเสียหาย

น.ท.ชัยรัตน์ พูลพันธ์ ผบ.สถานีรายงานกาญจนบุรี กล่าวว่า ความเสียหายเบื้องต้น พบว่าท่อน้ำประปาถูกไฟไหม้ทำลายเป็นช่วงๆ ความยาวกว่า 100 เมตร ต้องเร่งแก้ไข เนื่องจากเกรงว่าจะขาดแคลนน้ำใช้ เพราะปริมาณน้ำที่กักเก็บไว้ได้นำไปใช้ดับไฟป่าที่ลุกลามบริเวณรอบสถานี เมื่อคืนที่ผ่านมา นอกจากนี้ ยังมีสายไฟฟ้าแรงสูงเสียหายจะเร่งสำรวจ และรายงานผู้บังคับบัญชาระดับสูงทราบต่อไป ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ในช่วง 2 เดือนที่เกิด

ไฟป่า ก่อนหน้านี้นักกลางเดือนมีนาคม เกิดไฟป่าพื้นที่ป่าต้นลำตึกตะวันตกเฉียงเหนือของสถานี ครั้งนั้นขอสนับสนุนการดับไฟจากกองทัพอากาศนำเครื่องบิน ซี-130 นำน้ำมาดับไฟ แต่ครั้งนี้รุนแรงกว่า ไฟลามมาจากเทือกเขาสันนอกกว่า 10 กิโลเมตร ช่วงเย็นของวันที่ 11 เม.ย.จนเข้าใกล้สถานี บินขึ้นเป็นครั้งแรกที่ประสบปัญหาไฟป่า โชคดีไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บ สำหรับจิตอาสาดับไฟป่าสังขละบุรี เกิดจากการรวมตัวของประชาชนและกลุ่มเยาวชนจากหมู่บ้านต่างๆ ในพื้นที่อำเภอสังขละบุรี เพื่อเข้าร่วมกันดับไฟป่าที่เกิดขึ้น

สวนทุเรียนประจวบสูญแล้ว

ที่ จ.ประจวบคีรีขันธ์ นายประมวล พงศ์ถาวราเดช ส.ส.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 3 พรรคประชาธิปัตย์เปิดเผยว่า ขณะนี้สถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่อบางสะพาน มีแนวโน้มรุนแรงสร้างความเดือดร้อนให้ประชาชนหลายตำบลขาดแคลนน้ำกิน น้ำใช้ และน้ำเพื่อการเกษตร จากการลงพื้นที่ หมู่ 8 บ้านคลองลอย ต.ร่อนทอง พบว่าอ่างเก็บน้ำคลองลอยความจุ 2.1 แสนลูกบาศก์เมตร (ลบ.ม.) แห้งขอด มีผลกระทบกับสวนทุเรียนคลองลอยกำลังให้ผลผลิตกว่า 3,200 ไร่

“ล่าสุดได้ประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำพร้อมแจ้งให้ทราบทั่วว่า ขณะนี้สวนเครื่องจักรกลที่ 6 กรมชลประทานมีแผนในขุดลอกสันอ่างเพื่อบรรเทาปัญหาในระยะสั้น โดยนายกองดการบริหารส่วนตำบล (อบต.) ร่อนทองให้การสนับสนุนค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเบี่ยงเลี้ยวเจ้าหน้าที่ให้รถสูบน้ำไปแจกจ่ายบรรเทาปัญหาให้ชาวสวนทุเรียนก่อนเก็บผลผลิตสำหรับแผนระยะยาวผู้ว่าราชการจังหวัดได้ประสานกรมชลประทานจัดสรรงบประมาณกว่า 1 ล้านบาท เพื่อบริหารปรับปรุงให้รับน้ำได้มากขึ้นในช่วงฤดูฝน” นายประมวลกล่าว

หนองบัวลำภูช่วยเหยื่อพายุ

ที่ จ.หนองบัวลำภู นายสมเจตน์ จงศุภวิศาลกิจ ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู มอบหมายให้นายสันติ เหล่าบุญเสงี่ยม และ นายเวียงชัย แก้วพินิจ รองผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู ได้เดินทางไปเยี่ยม มอบสิ่งของยังชีพให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากพายุฤดูร้อน ช่วงค่ำเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2563 พื้นที่อำเภอศรีบุญเรืองและอำเภอสุวรรณคูหา ส่วนผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภู พร้อมด้วยนายกเหล่ากาชาดจังหวัดหนองบัวลำภู ปลัดจังหวัดหนองบัวลำภู ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหนองบัวลำภู เดินทางไปยังเทศบาลตำบลนาเหล่า อำเภอนาวัง ได้รับผลกระทบจากพายุและลูกเห็บตกหนัก บ้านเรือนราษฎรเสียหาย 25 หลัง รวมทั้งโรงเรียนนาวังศึกษาวิช ป้อมตำรวจ เจ้าหน้าที่เร่งสำรวจความเสียหาย ชาวบ้านได้ซ่อมแซมบ้านเรือนพอให้ที่พักอาศัยก่อน บางครอบครัวนำเอาสิ่งของสิ่งจำเป็น

ยกทำเป็นเพิง พอให้ที่พักอาศัยหลบฝนที่คาดว่ายังจะตกลงมาอีก

ลูกเห็บขนาดใหญ่ถล่มซ้ำ

นายสมเจตน์กล่าวว่า นอกจากภัยจากโควิด-19 ต้องร่วมมือกันต่อสู้แล้ว ยังมีภัยธรรมชาติมาซ้ำเติมพี่น้องอีก แต่เราไม่ทอดทิ้งกัน ได้ฝากไปยังทางนายอำเภอให้นำแรงงานจิตอาสาพระราชทานมาช่วยซ่อมแซมบ้านเรือนให้กับชาวบ้านอีกทางหนึ่งด้วย

นายจำเนียร มัดเกิด ผอ.โรงเรียนนาวังศึกษาวิชกล่าวว่า เป็นภัยธรรมชาติที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนยังประมาณการค่าเสียหายไม่เสร็จ คาดว่าหลายแสนบาท เมืองต้นไร่รายงานให้ทาง สำนักงานเขตมัธยมศึกษาเขต 19 ทราบแล้ว ได้รับผลกระทบจากทั้งลูกเห็บขนาดใหญ่ ต้นไม้ล้มทับ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า พื้นที่ได้รับความเสียหายจากพายุฤดูร้อน เมื่อวันที่ 12 เมษายน จ.หนองบัวลำภูมี 3 อำเภอ คือ นาหวังศรีบุญเรืองและสุวรรณคูหา อำเภอนาวัง มีบ้านเรือนถูกพายุในพื้นที่เทศบาลตำบลนาเหล่า อ.นาหวัง จ.หนองบัวลำภู เสียหายประมาณ 25 หลัง อำเภอสรีบุญเรืองในตำบลหนองแก พื้นที่หมู่ที่ 3,5,6 และหมู่ที่ 7 บ้านเรือนเสียหาย 17 หลัง ตำบลยางหล่อ หมู่ที่ 2 บ้านเรือนเสียหาย 1 หลังและที่อำเภอสุวรรณคูหา พื้นที่เทศบาลตำบลนาดี เสียหาย 35 หลัง ตำบลบ้านโคก เสียหาย 15 หลัง

พท.ช่วยชาวบ้านหนองคาย

ที่ จ.หนองคาย นายเอกนัธ อินทร์รอด ส.ส.หนองคาย เขต 3 พรรคเพื่อไทย นำคณะลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนได้รับผลกระทบจากพายุฤดูร้อนพัดถล่มในพื้นที่บ้านโพนพระ และ บ้านโคกคอน ต.โคกคอน อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย มีบ้านเสียหายกว่า 13 หลัง ต้นไม้ใหญ่ล้มทับศาลาพระพุทธรูปและทับรถเก๋ง

ชาวบ้านบอกว่า ช่วงเย็นวันที่ 12 เม.ย.63 มีลมพายุกระโชกแรง ฝนตกลงมาประมาณ 10 นาที ทั้งลมทั้งฝนรุนแรงมาก ชาวบ้านต่างพากันหลบที่มั่นคงแข็งแรง ทำให้ไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บ หลังพายุฝนสงบแล้วจึงได้ออกสำรวจความเสียหายภายในบ้านของตนเอง

2อำเภอโคราชไม่หัก-บ้านพัง

ที่ จ.นครราชสีมา นายต๋นยี้ ตั้งเจิดจำ นายเทศมนตรีเทศบาลตำบลพิมาย อ.พิมาย จ.นครราชสีมา ได้รับแจ้งมีต้นไม้หักโค่นขวางถนนหลายจุดในเขตตำบลในเมือง อ.พิมาย จ.นครราชสีมา หลังเกิดพายุฤดูร้อนพัดถล่มนานกว่า 1 ชั่วโมง เมื่อช่วงค่ำวันที่ 12 เมษายน 2563 ทำให้ต้นไม้หักขวางถนน รถสัญจรผ่านไม่ได้ ทั้งที่หน้าวิทยาลัยเทคนิคพิมาย ถนนประจักษ์ฯ ขาเข้าตัวเมืองพิมาย ถนนสายบ้านส่วย-รังนกใหญ่ หน้า

ศาลแขวงเก่าพิมาย และโรงจอดรถกองช่าง เทศบาล ได้รับความเสียหาย จึงรื้อนำกำลังเจ้าหน้าที่ป้องกันและทีมงานกองช่าง เทศบาลตำบลพิมาย พร้อมหน่วยกู้ภัย 31 จุดพิมาย พร้อมด้วยรถแบ็กโฮ กับเลื่อยยนต์ ช่วยกันตัดต้นไม้ที่หักขวางถนนออก ก่อนระบายการจราจรให้กับประชาชนได้สัญจรตามปกติ

ส่วนที่อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ฝนตกหนักและลมพัดกระโชกแรง บ้านเรือนได้เสียหาย ต้นไม้หักโค่น ที่บ้านเกาะ หมู่ 13 ตำบลดอนตะหนิน มีบ้านเรือน ยู่ฉาง และสิ่งปลูกสร้างถูกลมพายุพัดหลังคาปลิวสูญหาย

นางเล็กผู้ประสบภัย กล่าวว่า ขณะเกิดเหตุมีฝนตกลงมาเล็กน้อย แต่อยู่ๆ ก็มีเสียงลมพัด และฝนเทกระหน่ำลงมาอย่างรุนแรง ประมาณ 10 นาที ทำให้หลังคาบ้านปลิวหลุดลอยออกไปเป็นแถบ นอกจากนี้ แรงลมหอบเอาทั้งฟืน ดิน และใบไม้เข้ามาในบ้าน ทำให้ทุกอย่างเปียกเสียหายท่วมกลางความแตกตื่นของทุกคนภายในบ้าน ต้องรีบหาที่หลบ เมื่อพายุสงบพบว่า หลังคาบ้านหลุดออกไปหมด ภายในบ้านเสียหายทั้งหมด ตั้งแต่เกิดมาเพิ่งเคยเจอพายุหนักแล้วและรุนแรงแบบนี้พัดมาครั้งเดียว เหลือเพียงความเสียหายไว้ให้ดูต่างหน้า ยังรอให้เจ้าหน้าที่เข้ามาประเมินความเสียหาย

พายุฝนถล่ม4อำเภอพิษณุโลก

ที่ จ.พิษณุโลก ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เกิดพายุฤดูร้อนในช่วงเมื่อคืนวันที่ 12 เมษายนที่ผ่านมา วัดปริมาณน้ำฝนได้ถึง 82 มม. ถือว่ามากที่สุดในปีนี จากฝนตกหนักทั่วบริเวณในเขต อ.บางระกำ อ.เมือง อ.วังทอง และ อ.วัดโบสถ์ รับผิดชอบ

โดยเฉพาะ ต.บางระกำเมืองใหม่ อ.บางระกำ มีหลายหมู่บ้านถูกพายุพัดกระหน่ำจนบ้านเรือนเสียหาย เช่น หมู่ 8, 16, 13 หลังคาบ้านเรือนเปิดเสียหายกว่า 30 หลังคาเรือน นอกจากนี้ ในเขต

เทศบาลนครพิษณุโลกมีต้นไม้ขนาดใหญ่ล้มหลายจุด ทางเจ้าหน้าที่ได้เร่งทำการเก็บกวาด เบื้องต้นทางเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จ.พิษณุโลก เร่งลงพื้นที่ตรวจสอบความเสียหาย และให้การช่วยเหลือ ประชาชนได้รับผลกระทบ ทั้ง 4 อำเภอ มีประชาชนเดือดร้อนไม่ต่ำกว่า 50 หลังคาเรือน

อาบกม.-'ทิววัฒนา' สูงสุด

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า เมื่อเวลาประมาณ 15.15 น. วันที่ 13 เมษายน พื้นที่กรุงเทพมหานคร (กทม.) ได้รับอิทธิพลจากพายุฤดูร้อนหลายพื้นที่ที่มีฝนฟ้าคะนอง และฝนตกหนักและตกเล็กน้อย สลับปานกลาง พบว่าพื้นที่กทม.มีฝนที่บริเวณฝั่งธนบุรีเขตหนองแขม บางแค ดลิ่งชัน ทิววัฒนา บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ภาษีเจริญ บางพลัดต่อเนื่อง อ.กระทุ่มแบน ฝั่งพระนครเขตดอนเมือง สายไหม ลาดพร้าว หลักสี่ บางเขน จตุจักร บางซื่อ รอบนอกฝนปกคลุม อ.บางกรวย อ.ปากเกร็ด อ.บางบัวทอง เมืองนนทบุรี ทิศทางเคลื่อนตัวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ แนวโน้มลดลง/ปริมาณฝนสูงสุดที่เขตทิววัฒนา 70.5 มิลลิเมตร (มม.)

คน กฎหมาย และไฟฟ้า

กว่าหนึ่งเดือนแล้วที่คุณภาพอากาศในจังหวัดเชียงใหม่แย่มาก เลวร้ายในระดับเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยเฉพาะที่เชียงใหม่ ปริมาณฝุ่นพิษ PM 2.5 ไม่เคยต่ำกว่า 150 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรเลย และเคยขึ้นไปสูงสุดถึง 630 มาแล้วด้วย

เหตุผลหนึ่งที่ทำให้สถานการณ์นี้ดำเนินมาอย่างยาวนานคือการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ตามปกติแล้วความกดอากาศสูงจะค่อยๆ เคลื่อนตัวลงตั้งแต่กลางเดือนมีนาคม และลมใต้หรือความกดอากาศต่ำจะพัดขึ้นไปแทนที่ ซึ่งช่วยพาฝนและพายุมาเป็นครั้งคราว ช่วยให้คลายร้อนและชำระล้างบรรยากาศได้บ้าง แต่มาปีนี้ลมกลับนิ่ง ยอดไม้ไร้ความเคลื่อนไหวใดๆ อากาศยังคงเย็นอยู่ บางวันในช่วงเช้า ของต้นเดือนเมษายนอุณหภูมิต่ำสุดในเชียงใหม่เหลือเพียง 18 องศาเท่านั้น

เมื่อไม่มีลมช่วยพัด ฝุ่นควันต่างๆ ก็ไม่หนีไปไหน บวกกับสภาพภูมิประเทศของเชียงใหม่และเชียงใหม่คล้ายกันคือมีภูเขาล้อมรอบ เมื่อไม่มีลม อากาศก็จะไม่หมุนเวียน ชาวบ้านเอง ก็ทำอะไรได้ไม่มาก นอกจากขอความเห็นใจต่อฟ้าดิน ช่วยให้มีฝน ฟ้าฝน พัดกลับมามบ้าง

แต่ทั้งหลายทั้งปวงนั้น ถ้าไม่เผาก็ไม่มีควัน ถ้าควันไม่มีฝุ่นก็ไม่มา ซึ่งปีนี้ไฟปลูกใหม่ก็กองแล้ว-นั้น คงเก็บสถิติได้ไม่ยาก แต่ที่แน่ๆ ชาวคราวที่เรารวบรวมกันมาตลอด ก็เกิดขึ้นหลายพื้นที่ ต่อเนื่องยาวนานนับเดือน

เห็นกันชัดๆ ที่ ดอยอินทนนท์ อุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย หรือที่ไม่เป็นชาว ก็ที่ ดอยแม่ยาว เชียงราย อาสาสมัครและเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิกระจกเงา ทุ่มกายทุ่มใจสู้กับไฟมานานนับเดือนแล้ว

คนทำงานสู้กับไฟ บอกเป็นเสียงเดียวกันว่า ไฟปีนี้ติดง่ายและดับยากเหลือเกิน เหตุผลเพราะอากาศแห้งมายาวนาน ทำให้ใบไม้กรอบได้ที เมื่อเจอไฟ ก็ติดพริบได้ง่าย เมื่อไฟติดแล้ว พอถึงคราวจะดับ ก็ยากยิ่งกว่าอีก เมื่อไม่รู้จะเอาน้ำที่ไหนไปดับ ความแห้งแล้งทำให้แหล่งน้ำที่อยู่ใกล้ๆ แห้งขอดหมด ฝ่ายหรืออ่างเก็บน้ำที่ทำไว้บนเขา ไม่เหลือน้ำอยู่เลย จึงต้องขนน้ำจากที่ไกลๆ ใส่รถบรรทุกทุกเท่าที่จะหาได้ ไต่เขาขึ้นไปดับ

ไฟที่ลุกไหม้บนที่ลาดชัน ก็อันตรายอย่างยิ่ง แม้ว่าจะช่วยกันดับจนแน่ใจว่าสนิทแล้ว แต่เมื่อเวลาผ่านไป 6-12 ชั่วโมง ก็อาจจะประทุขึ้นใหม่อีกรอบ คราวนี้อาจจะหนักกว่าเดิม เพราะเป็นไฟลุกลามเป็นต้นเหตุต่างๆ กลิ่นหลุนๆ ลงสู่เบื้องล่าง

ก็จะลุกไหม้จุดต่อไปอีก

ดังนั้นไฟฟ้าจึงยังคงไหม้อยู่เรื่อยๆ หากเรามอบให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ดูแล ก็คงไม่ทันการณ์ เพราะแต่ละหน่วยมีกำลังแค่ 10 นาย อุปกรณ์ที่ใช้ทำงานก็หาได้เท่าที่มี หน่วยงานต้นสังกัดก็ไม่สนับสนุนใดๆ เมื่อนายมาตรวจก็มาพร้อมกับตัวชีวิตโน่นนี่นั่น เต็มไปหมด ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่เผชิญหน้ากับไฟทุกวัน ร้อยเอ็ดมากกว่าหากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยเหนือ บ่อยๆ เจ้าหน้าที่ที่ตัดต้นกล้วย ลอกกาบ ตัดใบ ไปดับไฟฟ้า ถ้าได้แค่นี้ ก็ยากจะจัดการ สุดท้ายเราจึงได้รู้จักกันว่าเจ้าหน้าที่ไฟฟ้าคนหนึ่ง เลือกที่จะผูกคอ-เสียชีวิต

ข้อสังเกตที่พูดถึงกันมากแถบดอยสูง คือนอกจากควันไฟที่ปกคลุมอยู่ยาวนานแล้ว ปีนี้ไฟฟ้าก็เกิดขึ้นถี่ขึ้นกว่าปีก่อนๆ ถึงแม้จะมีมาตรการห้ามเผาของทางจังหวัดออกมาแล้วก็ตาม แต่ก็ยังลักลอบเข้าป่า เผาเป็นจุดๆ อยู่ดี

หากจะว่ากันถึงความหย่อนยานที่มีมากกว่าปีก่อน เจ้าหน้าที่รัฐส่วนหนึ่งต้องพะวงกับการแพร่ระบาดของ 'โควิด-19' จนขาดการดูแลใส่ใจ จึงทำให้คนกล้าทำผิดมากขึ้น ก็ไม่น่าใช้สมมติฐานทั้งหมด

อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์ในปีนี้เป็นมาพร้อมกับกฎหมายฉบับหนึ่ง คือ พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ ปรับปรุงปี 2562 กฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจแก่รัฐในการขยายพื้นที่ป่าอย่างขนานใหญ่ ความหมายของป่ามาพร้อมกับคดีนิยามที่ต้อง 'เชี่ยวชาญ' ไว้ก่อน คนที่อยู่กับป่าก็จำกัดสิทธิการเข้าถึงป่าและการใช้ประโยชน์ ลดทอนอายุของไร่นาไร่สวนไร่ของ ที่สำคัญถูกเก็บเข้าไปยังป่าชุมชนของชาวบ้านมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ บ้านโป่งป่าแหลม ต.ป่าตึง อ.แม่จัน จ.เชียงราย ชาวบ้านที่มีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของชุมชน 800 ไร่ ต่อมาเจ้าหน้าที่อ้างอำนาจตามกฎหมายฉบับดังกล่าว ประกาศเขตอุทยานแห่งชาติสำนักกบที่ป่าอนุรักษ์ของชาวบ้าน โดยเหลือให้เพียง 200 ไร่เท่านั้น

ไม่เฉพาะที่น้องชาติพันธุ์เมียนมาบ้านโป่งป่าแหลมเท่านั้น ที่เจอกับประสบการณ์แบบนี้ มีอีกหลายหมู่บ้าน หลายชุมชนที่ถูกถอนพื้นที่ออกไป จนไร้หนทางที่จะไปสู้รบปรบมือกับภาครัฐ

"เมื่อเห็นไฟ พวกเราก็จะไปช่วยกันดับนะ" ผู้นำชุมชนบ้านโป่งป่าแหลมบอก เมื่อเห็นไฟป่าอยู่นอกเขตหมู่บ้าน พวกเขา ก็ยังไม่ช่วยกันดับ "แต่ที่อื่นไม่รู้ละ" หมายถึงจะไปช่วยกันดับเหมือนพวกเขาหรือไม่ ยังเป็นคำถาม

ด้วยเหตุนี้หรือเปล่าที่ความรู้สึกเป็นเจ้าของป่าที่ชาวบ้านมีมาตลอด หายไป เพราะการเข้าไปประกาศเขตอุทยานทับที่ของพวกเขา จึงขาดการเผาระวัง และไม่ยึดกับสิ่งที่เคยปฏิบัติมาชุมชนที่เคยมีเคยใช้ร่วมกันก็จะมีความขัดแย้งแบบดูแลเฉพาะที่รัฐบั่นให้ ส่วนที่อยู่นอกพื้นที่ออกไป ก็ปล่อยให้ เป็นหน้าที่ของรัฐดูแลไป

ยิ่งรัฐได้ป่าคืนมามากเท่าไร ก็ต้องแลกกับ ความร่วมมือและความรู้สึกเป็นเจ้าของที่พึงจะได้รับจากชาวบ้านรอบๆ ป่า น้อยลงไปตาม-เท่านั้น